

همسوباتحولات جهانی فناوری‌های نوین رسانه‌ای

در نخستین دهه هزاره سوم، دگرگونی‌ها و پیشرفت‌های متنوع و برق‌آسای فناوری رسانه، اندیشمندان و تحلیل‌گران وسایل ارتباط جمعی صوتی - تصویری را در برابر این پرسش قرار داده که برآستی دنیای رسانه‌های نوین به کجا می‌رود؟

پاسخ به این سؤال به ظاهر ساده آنچنان پیچیده و سرشار از ناشناخته‌هاست که تصور آن حتی برای دوراندیش‌ترین متخصصان و صاحب‌نظران امکان‌پذیر به نظر نمی‌رسد. حدس و گمان‌ها نیز راه به جایی نمی‌برد، زیرا، هر روز فناوری تازه‌ای بر فناوری‌های گذشته افزوده شده یا بر آن تفوق می‌یابد. در واقع جریان بی‌وقفه نوآوری‌های پیشرفته‌تر در اندک زمانی خلایق‌های پیشرفته گذشته را به یک سو می‌نهد و راه را به دنیای مدرن‌تری می‌گشاید که بشر تاکنون تجربه نکرده است.

به گفته‌ای دنیای مدرن ما به دنیای پسامدرنی قدم می‌گذارد که حدود مرزی برای آن شناخته نمی‌شود و به همین دلیل است که جهان، و بالمآل دنیای فناوری برودکست دستخوش امواج غول‌آسا و هیجان‌انگیزی شده که ناگزیر همگان را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

اما این امواج سهمگین از نگاه متفکران مثبت‌اندیش، سونامی خوفناک و خطرناکی نیست، بلکه بازتاب پیشرفت دانش و علمی است که علیرغم شگفت‌انگیز بودن، ساختار ارتباطات صوتی و تصویری را به مرزهای تعالی و دسترسی برای ابناء بشر، در هر زمان و مکان، نزدیک‌تر، آسان‌تر و ملموس‌تر می‌کند. از سویی هر چند ممکن است، مخاطراتی نیز به دنبال داشته باشد، اما در رشد دانش بشری و دستیابی به کمال علمی و فنی انسان کمک می‌کند.

در چنین دنیایی سازمان‌ها و نهادهای معتبر بین‌المللی برودکست، می‌کوشند تا خود را با پیشرفت‌های سریع کنونی فناوری هماهنگ ساخته و از ابداعات و اختراعات و اکتشافات جدید به نحو قابل توجهی بهره‌برداری کنند و این بهره‌برداری امکان‌پذیر نیست، مگر اینکه در دو مقوله، ارتقای دانش فنی و تأمین نیروی انسانی آشنا به چنین علمی در خط مقدم این مسابقه بزرگ قرار گیرند.

بر اساس گزارش متخصصان بازدیدکننده؛ در نمایشگاه بزرگ بین‌المللی برودکست «IBC 2009» که در ماه سپتامبر جاری در آمستردام هلند برگزار شد - در دوازده غرفه وسیع، نسل جدید نمایشگرها، دوربین‌ها و تجهیزات جانبی تلویزیون سه‌بعدی، و انواع ابداعات پیشرفته دیگر، سازمان‌های پخش‌کننده و بازدیدکنندگان را به وجد و شگفتی در آورده بود. ضخامت نمونه بسیار پیشرفته نمایشگرهای دیجیتالی تا ۶ میلی‌متر کاهش یافته و درجه کنتراست آن رقابت‌ناپذیر بوده است.

هم‌چنین، تجهیزات سینمای سه‌بعدی استروسکوپیک در پرده‌های ۲ تا ۸ متری به صورت Full HD، ویدیو پروژکتورهای 4k با سیستم DLP با وضوح بسیار بالا، و دوربین‌های دیجیتال سینمایی و ده‌ها

پدیده سوپر مدرن دیگر رشد حیرت‌انگیز تکنولوژی را نشان می‌داد. به گفته متخصصان، در یک نگاه کلی و نسبت به نمایشگاه سال گذشته IBC، در سیستم‌های نور، سیستم‌های حرکتی، ابزارهای تولید برنامه‌های تلویزیونی پرتابل، میکروفن‌های صدابرداری و سایر تجهیزات مربوط به برودکست، نوآوری‌ها و تحولات تازه‌ای پدید آمده بود که نشان از سرعت فوق‌العاده پیشرفت فناوری برودکست در جهان امروز و در مدت زمان اندک دارد. از سویی همزمان با این تحولات تکنولوژیکی که تنها به نمونه‌ای از آن اشاره شد، سازمان‌ها و برودکسترهای پرنفوذ جهانی با میلیون‌ها مخاطب در سراسر جهان در تازه‌ترین تحولات، مرور بر فرایندها و رویه‌های خود را آغاز کرده‌اند و به تقویت در بخش مهندسی و بهره‌برداری خود پرداخته‌اند؛ رویه‌ناگزیری که تمامی برودکسترهای پیشرفته، با توجه به توسعه دانش و فناوری رسانه، اجرای آن را در نظر دارند.

در این میان رسانه ملی با توجه به گستردگی، تنوع نرم‌افزاری و سخت‌افزاری مدرن و تحولات فنی و پیشرفته‌ای که پشت سر نهاده و پیش رو دارد، یکی از سازمان‌های رسانه‌ای بزرگ جهان است که در موقعیت و جایگاه کنونی خود، بهره‌مندی از پیشرفته‌ترین صنایع رسانه‌ای و متخصصان برجسته صنعت رسانه را در دستور کار خود دارد و پدیده‌های نوین برودکست را علیرغم محدودیت زیاد در منابع مالی، بی‌وقفه به اجرا درمی‌آورد.

سازمان صدا و سیما، صنعت رسانه را از ارکان مهم جهانی‌سازی و از اجزای کلیدی آن دانسته و تأثیر عمیق آن را بر تبادل فرهنگ‌ها انکارناپذیر می‌داند و در این راستا گام‌های مؤثری برای تحقق سند چشم‌انداز ۲۰ ساله برداشته است، از جمله پیشرفته‌ترین فناوری‌ها در عرصه تلویزیون، ارسال سرویس ثابت خانگی یا (DVB-T (Digital video Broadcasting – terrestrial است و دیگر «موبایل – TV» یا (DVB-H (Digital video Broadcasting-Handheld می‌باشد که این سرویس برای تلویزیون‌های در حال حرکت مانند تلفن همراه یا در خودرو می‌باشد و در آنها از فناوری بسیار پیشرفته‌ای استفاده شده است.

پروژه اجرای استاندارد DVB-H، که چندی پیش، پخش آن در تهران اعلام شد یکی از مهمترین گام‌های تغییر تکنولوژی پخش برنامه‌های تلویزیونی و رادیویی از آنالوگ به دیجیتال بر روی موبایل است که اینک شهروندان چندشهر از کشورهای پیشرفته جهان نیز از آن بهره‌برداری می‌کنند. در این راستا، انتظار می‌رود با تولید و ورود گوشی‌های موبایل مقرون به صرفه و پیشرفته در بازار به زودی امکان استفاده از این تکنولوژی نوین برای عموم مردم در سراسر ایران امکان‌پذیر شود. بی‌تردید، اجرای این پروژه و طرح‌های پیشرفته دیگر، علاوه بر اینکه نشانه به روز بودن تحولات تکنولوژیکی در حوزه فنی صداوسیما به شمار می‌آید، بلکه تأکیدی است بر همسوی بودن صداوسیما با تحولات جهانی رسانه‌های نوین و توانایی و مهارت‌های متخصصان داخلی.

دکتر علی عسکری